

Folk og Kultur 1979

Folk og Kultur

*Årbog for Dansk
Etnologi og Folkemindevidenskab
1979*

Udgivet af Foreningen Danmarks Folkeminder
København 1979

Folk og Kultur

udgives med støtte fra Arthur Christensens og hustrus folkemindefond

Redaktion:

Bengt Holbek, George Nellesmann, Iørn Piø og Bjarne Stoklund

Redaktionssekretær: Jytte Gravesen

Manuskripter og bøger til anmeldelse sendes til:

Folk og Kultur, c/o Nationalmuseets 3. Afd., Brede, DK-2800 Lyngby

Abonnement tegnes hos:

Foreningen Danmarks Folkeminder, c/o Dansk Folkemindesamling,

Birketinget 6, DK-2300 København S

Trykt hos: Gullanders Bogtrykkeri A/S, Skjern

ISSN 0105-1024

Foreningen Danmarks Folkeminders styrelse:

Arkivar Carsten Bregenhøj, Dansk Folkemindesamling (formand for skriftserieudvalget), premierløjtnant Knud Bødker, Feldballe, socialinspektør Olav Christensen, Haderslev, skovrider Kristian Elmquist, Fussingø, universitetslektor Christian Lisse, Institut for dialektforskning, museumskonsulent Morten Lundbæk, Statens Museumsnævn, borgmester Johs. Lyshjelm, Skælskør, museumsinspektør George Nellesmann, Nationalmuseets 3. Afd. (formand for redaktionsudvalget), museumsdirektør Niels Oxenvad, Odense Bys Museer, arkivar Iørn Piø, Dansk Folkemindesamling (formand), universitetslektor Knud Prange, Lokalhistorisk afdeling, museumsinspektør Alan Hjorth Rasmussen, Fiskeri- og Søfartsmuseet, Esbjerg, overinspektør Holger Rasmussen, Nationalmuseets 3. Afd., universitetsadjunkt Birgitte Rørbye, Institut for Folkemindevidenskab (kasserer og sekretær), overlærer Ole Warthoe-Hansen, Randers.

Forfattere i denne årgang:

Inge Adriansen (født 1944), museumspædagog på Museet på Sønderborg Slot med ansvar for museets kulturhistoriske undersøgelser. Har især indsamlet materiale om kostvaner og festsikke og skrevet bl.a. om kosttraditioner og sønderjysk lokalhistorie. V. J. Brøndegaard (født 1919), forfatter til Folk og Flora samt andre etnobotaniske værker. Cómpera, Malaga.

Kirsten Elisabeth Caning (født 1949), cand. mag. 1977 i historie og italiensk. Videnskabelig medarbejder ved Arktisk Institut, Charlottenlund. Ordurpvej 177, st. tv., 2920 Charlottenlund.

Palle Ove Christiansen (født 1946), mag. art. 1975, projektleder for de etnologiske landsbyundersøgelser under Landsbykommissionen. Adresse: Institut for europæisk folkelivsforskning, Brede alle 69, 2800 Lyngby. Har skrevet afhandlinger om social organisation i fisker- og bondesamfund ca. 1750-1975.

Svend Nielsen (født 1931), museumsinspektør. Mag. art. i europæisk etnologi 1964, derefter ansat ved Dansk Folkemuseum og fra 1967 leder af Dansk Landbrugsmuseum, Gl. Estrup.

Bodil Plovgaard (født 1906), bibliotekar ved Frederiksberg kommunes biblioteker i en årrække. Veddelev Bygade 39 A, 4000 Roskilde.

Jens Sigsgaard (født 1910), forfatter, pædagog. Lærereksamen 1932, cand. psych. 1945, rektor for Frøbelseminariet 1941-1974, formand for Danmarks Legetøjsråd, Dansk Legeplads Selskab og Udvalget for Dansk Børnefolklore. Har bl.a. udgivet 5 børnerimsamlinger.

Siegfred Svane (født 1908), erhvervsuddannet. Efter en årrække indenfor benzin-, olie-, vin-, spiritus- og forsikringsbranchen direktør for og gennem 25 år indehaver af Wolffs Reklamebureau a/s (verdens ældste, stadig eksisterende, grundl. 1858). På baggrund af mangeårig interesse for bevarelsen af vore fortidsminder i 1976 igangsat undersøgelse og registrering af Danmarks Helligkilder med støtte af Tuborgfondet og i samarbejde med Dansk Folkemindesamling.

Indhold

Inge Adriansen:	
Kaffebordet – sønderjydernes tredje sakramente..	5
V. J. Brøndegaard:	
Lysesiv og sivlys..	31
Svend Nielsen:	
Fissemanden og andre høsthjælpere	44
Siegfred Svane:	
Hvem husker noget om helligkilder?	69
Palle Ove Christiansen:	
De »levende« og de »døde«	80
Bodil Plovgaard:	
Dreng i Vendsyssel 1886–87	99
Kirsten Elisabeth Caning:	
Barn i Middelfart omkring 1870	110
Jens Sigsgaard:	
Børnekultur, børnefolklore og kulturarv	128

Dansk folkekultur 1978

En selektiv biografi.	
Af Else Marie Kofod.	
Redaktionen afsluttet 1. februar 1979	139

Anmeldelser og oversigter

Danske Folkemål.	
Chr. Lisse	147
Ole Pedersen Kollerød: Min Historie.	
Bengt Holbek	149
Ellen Andersen: Moden i 1700-årene.	
Minna Kragelund	150
Ida Hamre og Hanne Meedom: Tøj og funktion. Analyse og fremstilling af enkle dragtformer.	
Minna Kragelund	151

Ejnar Jakobsen: Sæby Jernkilde. En kulturhistorisk beretning.	
Siegfred Svane	152
Otto Jonassen: Pjentemølleren og hans dagbog.	
P. Balle-Petersen	153
Rikard Hornby: Danske Personnavne.	
Carsten Bregenhøj	153
Svend Grundtvig: Dansken paa Færøerne.	
Eyðun Andreassen	154
John Kousgård Sørensen (udg.): Danmarks gamle Ordsprog II: »Hans Thomissøns Ordsprog«; Poul Enevoldsen: Farrago.	
Bengt Holbæk	155
Dagfinn Slettan: Dreng og Taus i Verdal. Eksperiment med en kollektiv sjølbibliografi.	
George Nellemann	156
Orvar Löfgren: Fångstmän i industrisamhället.	
George Nellemann	157
Lydbogen »Hvis det nu var mig?«	
Henrik Ingemann	158
Adel Gjostein Blom: Folkeviser i arbejdslivet.	
Svend Nielsen	159
Regina Vegenfeld og Lillian Kornerup: Danske kugebøger 1616–1974, med et tillæg 1975–1977.	
Else Marie Kofod	161
Flemming Jerk: Gamle danske præstegårde.	
Lars Friis	161
Bordskik og Borddækning. Arv og Eje 1977.	
Poul Balle-Petersen	162
Leg og Legetøj. Dansk Kulturhistorisk Museumsforenings årbog. Arv og Eje 1978.	
Jens Sigsgaard	164
Fridlev Skrubbeltrang: Det danske Landbosamfund 1500–1800.	
Bengt Holbæk	164
Rødovre 1901–1976. Af: Michael Broch, Christian Wichmann Matthiesen, Sigurd Rambusch og Annette Vasström.	
Susanne Krogh Bender	165
Jørgen Andersen: The Witch on the Wall. Medieval Erotic Sculpture in the British Isles.	
Marisa Rey-Henningsen	167
Nordisk folktro. Studier tillägnade Carl-Herman Tillhagen, 17 december 1976.	
Gustav Henningsen	168
Indsendt litteratur	171